

კანი

კანი

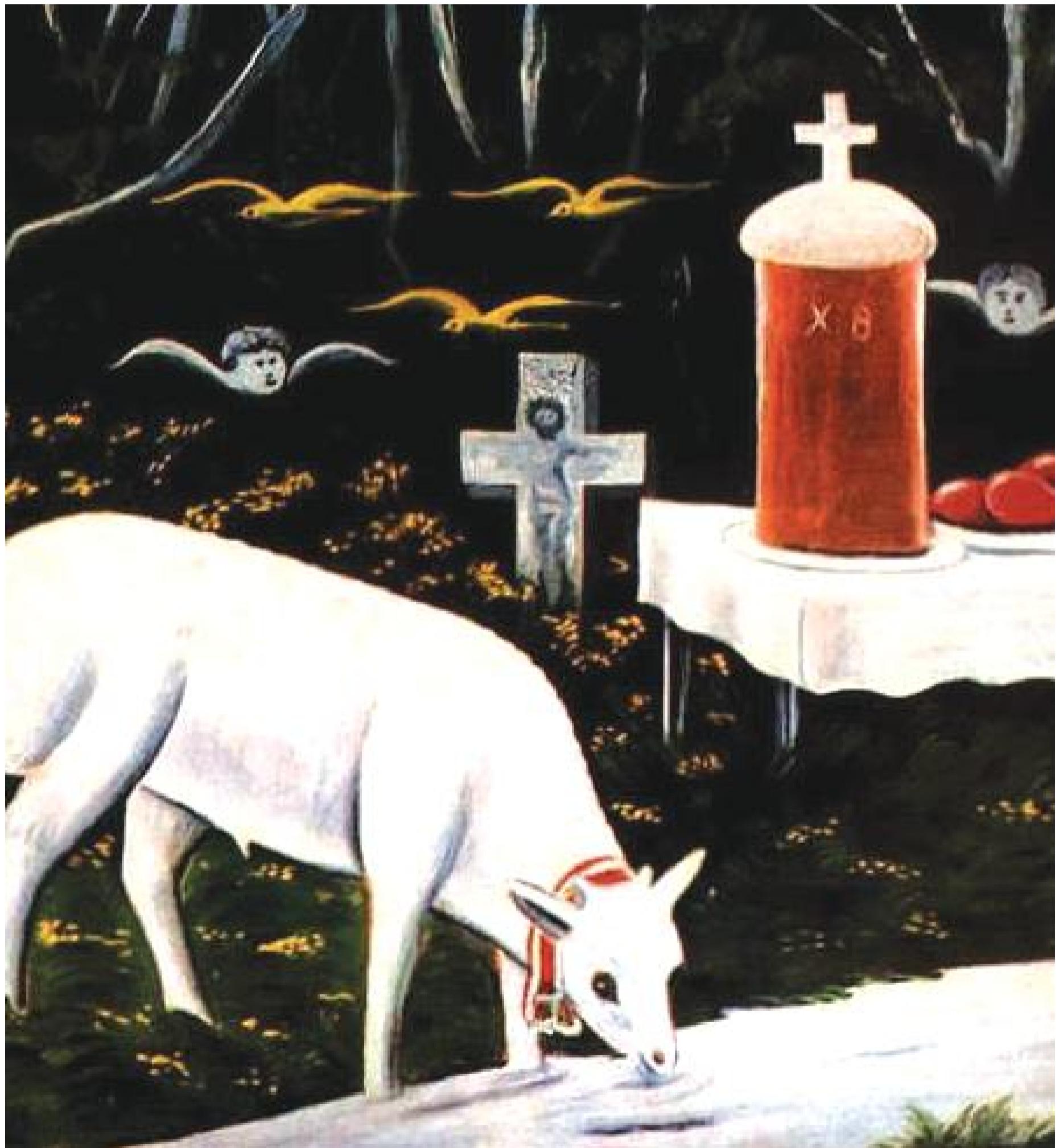
„მეფისის ის, ვისტუ
სამშობლოსთვის ყდევს გუდი,,

ელოსი AxaliGantiadi@gmail.com

2019 წლი 28 აპრილი № 4 № 8145

აზოვის ცავი!

ერთხელ საცავ!

მეოთხე ციუკების გარემოს გერთი ცაშისოფანი

ცოტა ხნის წინ
ხოვლელმა ზურაბ ბი-
ჭიკაშვილმა თავის სახ-
ლოან, /სოფლის საჯარო
სკოლასთან ახლოს/
სრულიად მოულოდნელად
მეოთხე საუკუნისძროინ-
დელ სამაროვანს “მიაგნო”.
საქმე ის გახლავთ, რომ
მან ეზოში სამშენებლო
სამუშაოების დროს, მიწის
სიღრმეში უძველესი სა-
მარხი აღმოაჩინა... არ-
ქეოლოგიის დარგის სპე-
ციალისტების განმარტე-
ბით მიწის ზედაპირიდან
0,6 მეტრზე გამოვლინდა
ძველი წელთაღრიცხვის
მეოთხე საუკუნის მართ-

თავით დასაცლეთით
დაუკრძალავთ. მათივე კო-
მენტარით, სამარხში აღ-
მოჩნდა თიხის მსხლისე-
ბური ფორმის ხელადა და-
კოჭობი, ბრინჯაოს ერთი
თავგაბრტყელებული და-
ორნამენტირებული საკინ-
ძი, სარდიონის მმივი,
/11 ცალი/ და მინის საკი-
დი... ზემოთ ნახსენები
ნივთების გარდა, სამარხ-
ში კიდევ ერთი, მცირე

ზომის ჭურჭელი იღო
რომელიც დაშლილა.
— მართლაც რომ
საოცარი ისიფრთხილე და
ოპერატიულობა გამოიჩინა
ხოვლის მკვიდრმა
ზურაბ ბიჭიკაშვილმა
რომელმაც ამ სენსაციური
აღმოჩენისთანავე იმწამსვე
შეგატყიბინა, — სუპრიმბ
კასპის მუნიციპალიტეტის
მუზეუმების გაერთიანების
ის დირექტორი გივა

მელაქე, — რაც ყველაზე
მნიშვნელოვანი და
საგულისხმოა, მანვე, აღ
მოჩენილი ისტორიული
ძეგლის დაცვის მზნით, ეს
უიშვიათესი და უნიკალური ნივთები შეინახები
და სამარხი ფიცრებით
გადახურა.

ლოს კულტურული
მემკვიდრეობისა და ძეგლის
თა დაცვის სააგენტომ
ხოვლეში მოავლინა ვახ-
ტანგ შატბერაშვილი /
საქართველოს ეროვნული
მუზეუმი/ და თამარ ნინ-
იაშვილი /ბეგლთა დაცვის
სააგენტო/. რასაკვირველია
ეს უნიკალური სიძველე
ბოლომდე არ არის შეს-
წავლილი და გამოკვლეუ-
ლი და ბუნებრივია, იგი
საჭიროებს მეცნიერულ-
შესწავლასა და კვლევას
რა თქმა უნდა, გამორიცხ-
ული არ არის, რომ მის
გვერდით, შესაძლოა კიდევ
იყოს სხვა სამარხიც, ამი-
ტომ მკვლევრთა აზრით
აუცილებელია აღმოჩენი-
ლი სამარხის ბოლომდე
გათხრა და შესწავლა /
გაწმენდა, ჩახატვა-
ფოტოფიქსაცია/... ამდენად
აღმოჩენის გარშემო აუცი-

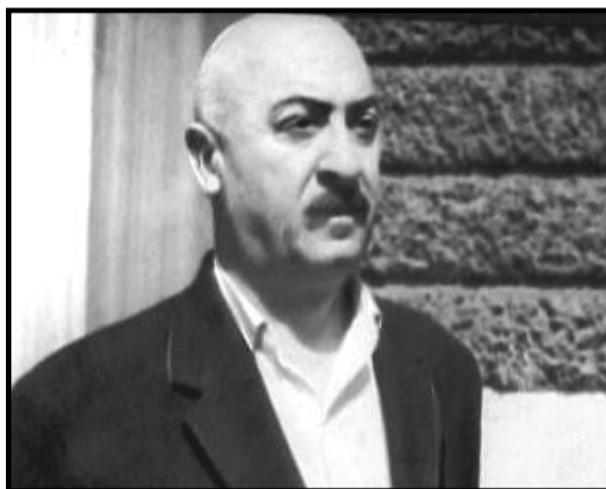
ისიც ითქვა ხაზ-
გასმით, რომ გათხების
შედეგად მოპოვებული
უძველესი არ -
ქეოლოგიური მასალა
გადაეცემა გიორგი
ხორგუაშვილის სახელო-
ბის კასპის მხარეთმცოდ-
ნეობის მუზეუმს.

ქართველი ენის კვირეულის ფარგლები

ሸኑ ክግድጌ የኝጌ ፍት ክግድጌ የሚጠል,
ሸኑ ክግድጌ ለመገኘት, ሸኑ ገዢታፈጋውን,
ሸኑ ሰጋው በቻይና የጋግጣት ክግድጌ,
ፍት ማያዣኝ ለመዘገብ ስኑ ስጋነውን ክግድጌ

ორ მნიშვნელოვან თარიღს, ქართული ენის დღესა და ცნობილი ქართველი მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის გიორგი შატბერაშვილის ხსოვნას მიეძღვნა ღონისძიება, რომლის ორგანიზატორები განხლდათ კასპის მუნიციპალიტეტის მუზეუმების გაერთიანება და გიორგი ხორგუაშვილის სახელობის კასპის მ ხ ა რ ე თ მ ც ი დ ნ ე თ ბ ი ს მუზეუმი, კასპის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი, საინფორმაციო შხარ-დამჭერი გაზგმიადი”... ღონისძიება იდან დაიწყება განთქმული მშობლიურ სოფლის ცენტრი მართულ გვი ბერაშვილის თავი მოიყრინება ნიციპალიტეტი და საკრებულ კანკლია მუშავი ი პალიტეტის ის სამსახური გნელებმა, მდა ა ხალგ

დღეაქალაქიდან სპეციალურად შესვედრაზე მოწვევულმა გიორგი შატბერაშვილის ახლობლებმა. მოწვევულმა სტუმრებმა და მუზეუმის თანამშრომლებმა მწერლის სსოფნას წუთიერი დუმილით პატივი მიაგეს და ყვავილების გვირგვინით შეაძეს მისი ბიუსტი.

შემდეგ კი, როგორც ყოველთვის კაპის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის მხარეთი ცოდნების წრის /ხელმძღვანელი ნანა მერქანი/ მოსწავლების შემთხვევაში შედგა... დარბაზში შეკრებილ საზოგადოებას, რომელთა შორის იყვნენ კულტურის, მუზეუმებისა და ბიბლიოთეკების გაერ-

ეს ნაწყვეტები გიორგი
შატბერაშვილის რომანე
ბიდან და მოთხრობებიდან

გიორგი შატ-
ბერაშვილის ცხოვრებასა
და მოღვაწეობაზე საინ-
ტერესო მოგონებებით
გამოვიდნენ მწერლის
ძმისწულები: ლიტერა-
ტორი ივანე და არქეოლო-
გი ვახტანგ შატბერაშ-
ვილები... გიორგი შატ-
ბერაშვილის დავაწლისა და

უზრუნველყო
მუზეუმის
საზოგადოებასთან ურთ-
იერთობის სპეციალისტ-
მა ხატია ხორგუაშვილმა.
ღონისძიების დასრულებ-
ის შემდეგ შესვედრის
მონაწილეებმა მოწვევულ
სტუმრებთან ერთად სა-
მახსოვრო ფოტოც გადა-
იღეს.

კასპის
მუნიციპალიტეტის
მუნიციპალიტეტის გაერთიანება.

**სრული საქართველოს კათოლიკოს-
კათოლიკოსი, გუბერნატორი
გადახურვისამოსი, გიორგი გიორგი
უნივერსიტეტის მდინარე II-ის კანკონი
ამისამართის სული გოსამართისად**

ყოველი ოჯახი მძიმედ განიცდის უახლოესი წევრის გარდაცალებას და გამოხატავს თავის წუხილს, მაგრამ ბოლო დროს ეს დამახინჯებული ფორმით კლინდება.

ხშირია შემთხვევა, როცა ახლობლები მრავალი წლის ან მთელი სიცოცხლის მანძილზე არ იხდიან შავ სამოს და ჩამოშორებული არიან ყოველდღიურ ცხოვრებას.

უსაზღვრო გლოვა, გოდება, ტირილი მეტყველებს ადამიანის ურწინოებაზე, იმაზე, რომ მას არ სწამს ღმერთი, არ სწამს სულის უკვდავება და თვლის, რომ გარდაცვლილი სამუდამოდ დაკარგულია მისოვს, ამით კი ჭირისუფალი უდიდეს ცოდვას იღებს თავის თავზე, რადგან იგი არასწორი ქცევით მეტად ამძიმებს გარდაცვლილის უკვდავ სულს, ამძიმებს თავისი ოჯახის ცხოვრებას.

ყველამ უნდა იცოდეს, რომ ადამიანის გარდაცვალება არ ნიშნავს მის მოსპობას. ადამიანის სული ცოცხალია, უკვდავია და იგი მარადიულ ცხოვრებაში იმკვიდრებს იმ ადგილს, რასაც თავისი სარწმუნოებითა და ქცევით იმსახურებს.

მიწიერი ჩვენი ცხოვრება არის მომზადება მარადიულობისათვის, იგია თოთოეული ჩვენთაგანისათვის უდიდესი გამოცდა.

ბედნიერია, ვინც მართლმადიდებელი სარწმუნოებით, სიყვარულითა და კეთილი საქმით წარდგება ამ გარდაუკალი დღის წინაშე და მართალთა სავანის მკვიდრი გახდება.

ხშირია შემთხვევა, როცა კეთილი ადამიანი ტოვებს ამ წუთისოფელს, ანდა მცირეასაკისა შეერთვის მარადიულობას, ამაშიაც ჩვენ უნდა დავინახოთ განგება უფლისა; ღმერთის ისინი ნაკლებად ცოდვილნი მიჰყავს თავისთან.

ყოველივე ამის გამო განვაჩინებთ:

1. ავადმყოფს აუცილებლად უნდა მოუყვანოთ მოძღვარი აღსარებისა და ზიარებისათვის, რადგან წმინდა ზიარება არის საკურნებელი სულისა და ხორცისა და ხშირია შემთხვევა, როცა წმინდა ზიარებით სასწაულებრივად განკურნებულა ადამიანი; ასევე, მეტად კარგა ავადმყოფისათვის ზეთის კურთხევა.

2. გარდაცვალების შემთხვევაში პირველივე დღიდან დასაფლავებამდე მიცვალებულის თავთან ჩაუქრობლად უნდა ენთოს სანთელი და კანდელი, უნდა იდგეს ხატი, ხორბალი, წყალი, ღვინო, მარილი და დღედაღამ ახლობლების მიერ უნდა იკითხებოდეს დავით წინასწარმეტყველის ფსალმუნები.

3. ფსალმუნის კითხვა (თუნდაც დღეში მხოლოდ ერთი კანონის) სასურველია, დასაფლავების შემდეგ ერთი წლის მანძილზე მაინც გაგრძელდეს.

4. გარდაცვლილს გულზე უნდა ეკიდოს ნაკურთხი ჯვარი.

5. თუ მიცვალებულის ახლობლები მოუნათლავია, კარგია თუ ისინი გარდაცვლილის დასაფლავებამდე მოინათლებიან; თუ მიცვალებულია მოუნათლავი, მისი მონათვლა არ შეიძლება.

6. საერთო პანაშვიდის დროს სასურველია საერთო სიმღერებისა და მუსიკის ნაცვლად შესრულდეს საეკლესიო საგალობლები.

7. მიცვალებული უნდა დაიკრძალოს გარდაცვალებიდან 3-5 დღის განმავლობაში.

8. მიცვალებულს არ უნდა ჩაატანოთ ზედმეტი ტანსაცმელი და სხვა რაიმე ნივთი.

9. დასაფლავების დღეს, დილით ან წინა დამეს მოძღვარმა უნდა აუგოს წესი მიცვალებულს და უკურთხოს საფლავის მიწა, ღვინო, პური, მარილი, წყალი.

10. დასაფლავების დღიდანვე უნდა დაიდება მღვდლის მიერ ნაკურთხი დროებითი ჯვარი (ხის, ლითონის ან სხვა მასალის), რადგან უჯვარო საფლავს, წმინდა მამების სწავლებით ეშმაკი ეპატრონება.

11. გარდაცვლილის დაკრძალვის შემდეგ მისი სულის მოსახსენებლად მზადდება მოკრძალებული ქელები მხოლოდ უახლოესი ნათესავებისა და ახლობლებისათვის, ქელები არ უნდა გაგრძელდეს დღის.

12. თუ ადამიანი გარდაცვალა სხნილში, კარგია, თუ

მისი ახლობლები გარდაცვლის დასაფლავებამდე შეინახავენ მარხვას.

13. გარდაცვალებიდან 39-ე დღეს მოძღვარმა უნდა შეასრულოს პანაშვიდი, ხოლო მეორმოცე დღეს და წლისთაგზე მიცვალებულისათვის უნდა დამზადდეს საკურთხი და ეკლესიაში შესრულდეს შეკვეთილი წირვა და პანაშვიდი.

14. მიცვალებულის ორმოცი უნდა გადაცალებიდან ზუსტად მეორმოცე დღეს, ან წინა დღეს, რადგან მეორმოცე დღეს ხდება გარდაცვლილის სულის დამკვიდრება მისთვის განკურნილ სავანეში.

წლისთავიც უნდა გადაიხადონ გარდაცვალებიდან ზუსტად ერთი წლის შემდეგ, ორივე შემთხვევაში მიცვალებული სულის საოხადებული საჭმელი მარხვაში უნდა იყოს სამარხო, ხსნილში – სახსნილო.

15. ყოველ წელიწადს მიცვალებულთა ხსნების დღეს მისი ახლობლები უნდა ამზადებდნენ საკურთხს, რომელსაც დილით, წირვის დაწყების წინ მიიტანენ ტაძარში პანაშვიდისათვის.

16. მეტად კარგია თუ მიცვალებულის ახლობლები გააკეთებენ საკურთხს და ეკლესიაში მოძღვარს შეასრულებინებენ პანაშვიდის გარდაცვლილის დაბადების დღის, გარდაცვალებისა და ანგელოზის დღებში. საკურთხი, ზეთი, ღვინო, წანდილი ან კოლიო (სხვა საჭმელიც შეიძლება).

17. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მიცვალებულისათვის, თუ მისი ახლობლები ყოველ შაბათ-კვირას და დღესასწაულის დღებში ესრრებიან წირვა-ლოცვას, ეზიარებიან და სეფისკერს აგზავნიან საკურთხეველში გარდაცვლილის სულის მოსახსენებლად.

18. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

19. მოძღვრის მიერ საფლავის კურთხევა კარგია მიცვალებულთა მოხსენების დღებში.

20. ორმოცი დღის შემდეგ გარდაცვლილის ტანსაცმელი და ნივთები უნდა დაურიგდეს გაჭირვებულთ.

ნის თანახმად საეკლესიო წესების შესრულება ნებადართულია..

23. გარდაცვლილის ახლობლებს ეძლევათ ლოცვა-კურთხევა, ატარონ შავი ტანსაცმელი 40 დღე ან არაუმტებს 1 წელი.

ერთი წლის შემდეგ შავი სამოსი აუცილებლად უნდა გაიხდოს ყველამ, შეიღის, მუღლის, ან მეტად ახლობელი ადამიანისათვის სიყვარული უნდა გამოიხილოს არა შავი სამოსის ტარებით, არამედ ლოცვით და მიცვალებულის სულის მოსახსენებლად.

22. თუ ფსიქიურად დაგვალებული ადამიანი მოგლავს თავს, მისთვის საეკლესიო კარგია.

21. თვითმკვლელით აღსრულებულის და მოუნათლების საეკლესიო წესების შესრულება საეკლესიო წესების შესრულება საეკლესიო კანონების თანახმად აკრძალულია. მათ სახელზე მხოლოდ მოწყვალება შეიძლება გაიცეს, საერთოდ მიცვალებულის სახელზე მოწყვალების გაცემა მეტად კურთხევით სამოსის ტარებით, არამედ ლოცვით და მიცვალებულის სულის მოსახსენებლად.

20. მოძღვრის მიერ საფლავის კურთხევა კარგია მიცვალებულთა მოხსენების დღებში.

19. მოძღვრის მიერ საფლავის კურთხევა კარგია მიცვალებულთა მოხსენების დღებში.

18. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

17. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

16. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

15. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

14. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

13. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის, უკეთესი, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

12. ქრისტიანი

ხუკუროსთ ხუკუროს კათოლიკუს

მართლა მართლმადიდებლური მისტიკის უძინესი ზეიმია. აღარავინ დავობს იმაზე, რომ მართლმადიდებლობა აღმოსავლური ქრისტიანობაა; ქართველები კი დღესასწაულთა უძინატესობის აღიარებაში უფრო დიდი აღტაცების მომგრელია, ვიდრე მაცხოვრის განკაცება (ქვეყნად მოვლინება) ანუ შობა.

აღდგომა მართლმადიდებლური მისტიკის უძინესი ზეიმია. აღარავინ დავობს იმაზე, რომ მართლმადიდებლობა აღმოსავლური ქრისტიანობაა; ქართველები კი დღესასწაულთა უძინატესობის აღიარებაში უფრო აღმოსავლელები აღმოჩნდნენ, რადგან სიკვდილისადმი დამოკიდებულების ფილოსოფიაც მათვის თითქოს სახეიმი, ერთგვარად არარაციონალური ელფერით არის აღბეჭდილი. ასეთ მსოფლადქმაში უთუოდ იკითხება მაცხოვრის მიერ კაცობრიობისათვის ჯვარცმისა და აღდგომის რემინისცენცია.

“ვეფხისტყაოსნის” სტრიქონები: “მე იგი ვარ, ვინ სოფელსა არა მოკრებ კატრად, ბერად, ვის სიკვდილი მოყვრისათვის თამაშდ და მიჩნას მღვრად,” – მეორე აღმინისათვის კეთილშემოიღური თავგანწირვის ამაღლებული სურვილიც გარეკეულწილად მხიარულ, ბერად, ვის სიკვდილი მოყვრისათვის თამაშდ და მიჩნას მღვრად, – მეორე აღმინისათვის

კეთილშემოიღური თავგანწირვის ამაღლებული სურვილიც გარეკეულწილად მხიარულ, ბერად, ვის სიკვდილი მინიშნება და სწორედ ზემოხსნებული ფილოსოფიათა გამსჭვალული; რადგან ის, ვინც სიცოცხლეს წირავს, სიკვდილის მერე ხელმეორედ იშვება სასუფეველში, ანუ მარადიულ სიცოცხლეს მერე ხელმეორებს. აღდგომის დღესასწაულის აღმიშნვის დღე 325 წელს გამართულმა ნიკეის საეკლესიო კრებამ დაადგინა. იგი მოძრავია და ემთხვევა გაზაფხულის ბუნითის შემდგომ, სავსე მოვარის მოძევნო კვირადლეს, ებრაული პასექის სწორს.

მეცნიერთა აზრით ქრისტიანული აღდგომა სწორედ ებრაული პასექიდან იღებს საწყის. ამ დღესასწაულს ჯერ კიდევ ათასწლეულების წინ ებრაული მესაქონლე ტომები გაზაფხულზე აღნიშნება –

“გოლგოთის სკინაქსარი“). “ძეგლი ერისთავთა და სხვა ისტორიული წყაროები” (უცხოური თუ ქართული) მოგვითხოვთ, რომ XIV საუკუნის 20-იან წლებში ქართველებს ქრისტეს საფლავის კლიტე მოუპოვებით და ერთი საუკუნის განმავლობაში ფლობდნენ მას.

აღდგომის საგანის – მაცხოვრის საფლავის ფველაზე დიდი მისტიკური საიდუმლო, რომელსაც “ჭევიანი ვერ მიხვდებია”, არის ციი გარდამოვლენილი დათაებრივი ცეცხლი – კიდვე ერთი დასტური დათრგული სიკვდილისა, ცოდვების დამარცხებისა, ცათა სასუფევლის არსებობისა და თვით აღდგომის ჭეშმარიტებისა.

მცხეთა ერთ-ერთი პირველი ქალაქთაგანი იყო, სადაც ახალ რელიგიას თავიდანვე, ჯვარცმიდან უახლოეს ხანებში გულმესურვალე მორწმუნენი გამოუჩნდნენ. პირველ საუკუნეში მცხეთაში ისრაელის მიუღიანებით სამართლა და ამ დღის სასწაულებიც მოხდა: ძინარუებია აღმა წავიდნენ, ზღვის მიმოქვევა შეწყდა, ამორავდნენ მთები და სხვა. ჰეროდეს სურდა ეს კაცი არა მხოლოდ იუდეის მცხოვრები შეეჩერებინათ, არამედ ისრაელის სხვა ტომთა შთამომავლებსაც. ამიტომაც სხვა ქვეყნებს შეფარგებული ებრაელები იერუსალიმს გაემგზავრნენ.

“შატბერდის კრებულის” მიხედვით ქართველი ებრაელები მაცხოვრის ჯვარცმას დაესწრენ. მათ შორის იყვნენ ელიოზ მცხეთელი და ლონგინოზ კარსნელი. ეს ორი ადამიანი შემდგომში ქართული საისტორიო მწერლობის, ჰაგიოგრაფიული ნაწარმოებებისა დაფასებული. სწორედ წარჩინებული ებრაელები იქცნენ ქართლში პირველ ქრისტიანებიდან იქცნენ ელიოზ მცხეთელის წმიდათა წმიდა ადგილად მიიჩნევა. მის პატრონობას არა მხოლოდ ქრისტიანი ერები ეცილებოდნენ ერთომერების, არამედ მაპარდინებიც.

მცხეთელი ებრაელები ხშირად მოგზაურობდნენ ისტორიულ სამშობლოში. ისინი ღირსეული მოქალაქეები იყენენ, თვით ქართლის სამეფო კარზე დადგომის ეკლესია, ასევე სხვა ნაგებობები. მაცხოვრის აღდგომის სავანე მოელი საქრისტიანოსათვის წმიდათა წმიდა ადგილად მიიჩნევა. მის პატრონობას არა მხოლოდ ქრისტიანი ერები ეცილებოდნენ ერთომერების, არამედ მაპარდინებიც:

აღდგომის სავანეში დროდადრო ძლიერდებოდა ქართველთა გავლენა. ჯვაროსული ლაშქრობების დაწყების შემდეგ, მაშინ როცა საქართველო გაერთიანდა და გაძლიერდა, აღდგომის სავანე ქართველთა ხელში იყო. XI საუკუნეში ჩემის წინაპრებს აქ საკუთარი ეპისკოპოსიც ჰყოლიათ, რომელიც საისტორიო წყაროებში გოლგოთელადა მოხსენიებული. აქ ქართველ მოღვაწეებს დიდი მწიგნობრობაც გაუჩიდებიათ. “სანახებსა წმიდისა აღდგომისასა” მრავალი წიგნი დაწერილა თუ გადაწერილა.

ქართველები

თითქმის

მუდა

მისა

არა

მისა

სასოლიტო ანუ ენტისფერი მოგონება

ა ღ ღ ღ მ ი ს
დღესასწაულს ყველა ქრის-
ტიანი დიდი სიხარულით ხდება.
მათ იცან, რომ ქრისტე სამი
დღის განმავლობაში აკლდამა-
ში ესვენა და შემდეგ აღდგა.
საგნეგო წირვა-ლოცვისა და
ლიტანიობის გარდა, აღდგომას
ყველა ქვეყანაში სხვადასხ-
ვანაირად აღიშნავნ.

ალბათ, იცით,
საქართველოში ქრისტიანები
კვერცხბს წითლად დებავნ. მართლმადიდებლები ფიქრობენ,
რომ მხოლოდ წითელი ფერია
დასვენები. თუმცა, ზოგიერთი
ადამიანი უცხო ქვეწებში კვერ-
ცხებს სხვადასხვა ფერადაც დე-
ბავს.

ჩვენს ქვეყანაში კვერ-
ცხების შესაძებად ენდროს იყ-
ენებენ. უფროსები წინასწარ
მიდიან ბაზარში ან მაღაზიაში
და ამ უცნაურ მცენარეს ყიდუ-
ლობენ, რომელიც მოხარეებისას
მუქ წითელ ფერს უშვებს. ენ-
დროს გასაოცარი სუნი აქვს,
თუმცა, ვრ ვაჭყით, რომ მანცა-
ამაიც მადისალმძვრელი.

ენდროს სუნი მიწის და
სხვადასხვა ბოსტნეულის სურ-
ნელს ერთად მოგაგონებს, მა-
გრამ სინამდვილეში, არც ერ-
თის მსგავსია.

როცა ენდრო ადუღდე-
ბა, უფროსები ქაბში კვერცხ-
ებს აწყობენ. ბავშვების საყ-
ვარელი საქმიანობა მათი ფურება,
ანდა მოხსერება. რა თქმა უნდა,
ძალიან სასიმოვნოა კვერცხე-
ბის წითლად შეღებვაში მონაწ-
ილეობის მიღება, თუმცა, მდუ-
ღლარე წყალს უფრთხილდი.

როცა კვერცხე-
ბი შეიღება, უფროსები მას
სამი დღის განმავლობაში ინახ-
ავნ. ეს იმიტომ, რომ კვერცხ-
ები არა აღდგომას, არამედ წი-
თელ პარასკეს, აღდგომაშე სამი
დღით ადრე იღებება. ყველაზე
როცა ახლადშედებილი კვერ-
ცხების ჭურება, რადგან, მათ
ხელი არ უნდა ახლო. აღდგო-
მის დადგომის მერე კი შეგი-
ძლია იმდენი კვერცხი აიღო,
რამდენიც გაეხსარდება.

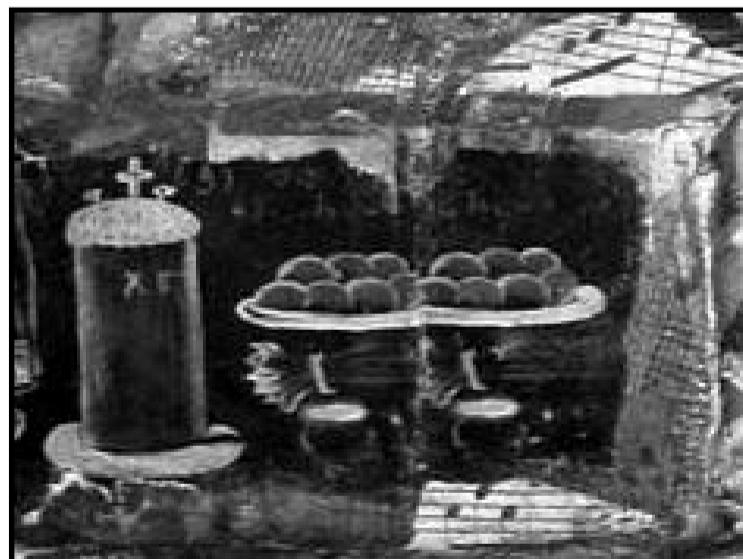
საქმე იმაშია, რომ სანამ
პატარები ვართ და აღდგომის
დღესასწაულის მნიშვნელობა
ჩვენთვის გაუგებარია, წითელი
კვერცხებით ვერთობით. თუმცა,
აღიარე, რომ ძალიან გიხარია
აღდგომის დილის გათენება. შეი-
ძლება იმიტომ, რომ ახლადგა-
მოცხვარი პასკის სუნი გაღვი-
ძლის, ანდა, ერთი სული გაქცეს,
წითელ კვერცხებს როდის დაუ-
კარგონები. ან, იქნებ იმიტომ,
რომ ამ დღეს შენი ოჯახის ყვე-
ლა წევრი განსაკუთრებულად
კარგ ხასიათზე, ბევრად უფრო
კეთილები და ყურადღებიანები
არან, ვიდრე ჩვეულებრივ.

კბილებზე ვიკაკუნებთ და
ვარკევთ, რამდენად მაგარია
ჩვენი კვერცხის ნაჭუჭი. მოკ-
ლედ, აღდგომა შეჯიბრებად გა-
დაიქცევა ხოლმე; ყველაზე კარ-
გი კვერცხი უნდა აირჩიო, რომ
ლითაც დანარჩენი ბავშვების

ცხებს ვათვალიერებდით ხოლმე-
რამდენიმე კვირის შემდეგ ჩვენს
ოთახში ძლიან ცუდი სუნი იდგა,
თუმცა, ვრ კევდებოდით, რომ
ამის მიზეზი გაფუჭებული კვე-
რცხები იყო.

მოკლე და, ჩვენმა მშობლებმა საიდუმლო ყუთი

ძლებ; უცადე, კარგად დაუმიზნო
და გვერდით არ ჩაურტყა.

მთავარია, არ გამოგრჩ-
ებს ამ შეჯიბრების „უსამართ-
ლო“ მონაწილეები, მათ შეუ-
ძლიათ ყველა კვერცხის ნაჭუ-
ჭი ჩამტვრით. არა იმიტომ, რომ
ამ დღეს შენი ოჯახის ყვე-
ლა წევრი განსაკუთრებულად
კარგ ხასიათზე, ბევრად უფრო
კეთილები და ყურადღებიანები
არან, ვიდრე ჩვეულებრივ.

დიახ, ზოგიერთი ბავშ-
ვი ხის კვერცხებით ცდილობს

იპოვეს და დამველებული კვე-
რცხები გადაყარეს. ასე რომ, ნა-
მდვილად არ გირჩევთ საღამო-
მი კვერცხების შესახვას და მათი
ცქერით დატებობას.

აჯობებს, შეძლებ აღდგო-
მას დაელოდოთ და ისევ იმ-
იარულოთ, ეს დღესასწაული
ხომ წელიწადში მხოლოდ
ერთხელაა!

სიყვარულით “კეზურა”.

გამარჯვებას. მე რამდენიმე
წელი დამჭირდა იმისთვის, რომ
ერთი შეხედვით მივმხვდარიყვავი,
მოწინააღმდეგის კვერცხი ხის
იყო თუ ნამდვილი.

ჯერ ერთი, ხის კვერ-
ცხეს უცნაური ფერი აქვს, ოდნავ
ხელოვნური, რომელიც საერ-
თოდ არ პაგავს ენდროთი შეღე-
ბილს. კიდევ, ხის კვერცხებს
ფორმაც არაბუნებრივად დახ-
ვეწილი და მომრგვალებული
აქვთ, ასე რომ, არ შეცდო!

აღდგომის დამთავრებ-
ისას შესაძლოა ისე შეგიყვარ-
დეთ თქვენი ყველაზე ლამაზი
და ძლიერი კვერცხები, რომ
მათი შეჭმა დაგენანოთ და შენა-
კაც კი გადაწყვიტოთ.

ერთხელ ასეთი შეც-
დომა მე და ჩემსა დამაც დაუშ-
ვით. ჩვენი კვერცხები ლამაზ
ფუთში ჩაგალაგეთ და საწოლის
ქვეშ დავმალეთ, უფროსებს რომ
არ ეპოვათ. ყოველ საღამოს
ფუთს ვნახულობდით და კვერ-

30 წლის შემთხვევა ...

ჯერ კიდევ 30 წლის
წინ ვიცოდი, რომ წაკითხული
მომავალი იყოვა, რაც მომავალში
სუბიექტური მონოგრა-
ფელი მაგრამ, არ ვიცოდი, რომ
პატრიოტიზმი შეიძლება გამ-
ოიყენო ყველაფრისის სამ-
შობლოს სიყვარულის გარდა...
უნდობლობა, უიმედობა
ყოველთვის ღრღნილობის დრო-
ნის მომავლისა.

სამოქალაქო, თუ ანექ-

სიურ ომგებში გამოწროთობილი
შინაგანი სიმტკიცე, თაობიდან

თაობაზე გადმოცემული სისხ-
ლში გამჯდარი პატიოსნება

ფიროსმანის ნახატებზე მძაფრად

ხატავს ჩვენი ყოფის შეულამა-

ზებულ ამასეს. მეცნიერებისა და
ხელოვნების გაუაზრებელი სინ-

ტეზის მიზნი მიღებულია

შეცდების ასაკის მიზნი

და თავის მიზნი მიღებულია

